

zaaknummer 2011T658

15 oktober 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

de klager,

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Bogaard, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) **de aangeklaagde,**

geboren op [datum], overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Heilige Harten.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 24 mei 2012. Op 25 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Overste van de Nederlandse provincie van de Congregatie van de Heilige Harten.

Op 23 augustus 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Namens de Congregatie zijn verschenen [naam] voornoemd en pater [naam]. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager was in de periode van september 1956 tot januari 1958 leerling van het [seminarie], later [naam school], te [plaats]. Aangeklaagde was in die periode prefect aldaar. Kort nadat klager op het seminarie was begonnen, kwam aangeklaagde 's nachts zijn slaapkamer binnen. Toen klager daarvan schrok en begon te huilen, troostte aangeklaagde hem en nam hem mee naar zijn kamer. Aangeklaagde zette klager op schoot, begon hem te strelen en gaf hem een paar zoenen en uiteindelijk een tongzoen. Daarna voelde aangeklaagde in de pyjamabroek van klager. De volgende nacht nam aangeklaagde klager weer mee naar zijn kamer en begon hij klager te tongzoenen. Aangeklaagde streelde het geslachtsdeel van klager en bewoog klager ertoe om het geslachtsdeel van aangeklaagde vast te houden en te strelen. Vervolgens trok aangeklaagde de broek van klager naar beneden en voelde aan zijn

billen. Aangeklaagde probeerde zijn penis in de anus van klager te drukken, maar dat lukte niet. Klager moest daarna aan de penis van aangeklaagde zuigen. Aangeklaagde duwde zijn penis in de mond van klager en kwam klaar. Vanaf dat moment kwam het naar (klagers) schatting drie à vier keer per week voor dat aangeklaagde klager meenam naar zijn kamer, waarbij klager gedwongen werd tot orale seks over en weer, masturberen door aangeklaagde in het bijzijn van klager en pogingen tot penetratie van klager, hetgeen nimmer gelukt is. Klager mocht aan niemand vertellen wat er gebeurde. Deed hij dit wel, dan zouden er maatregelen tegen hem worden getroffen. Klager begreep dit aldus, dat hij dan geen recreatie meer mocht hebben of dat hij van het seminarie verwijderd zou worden. Dit misbruik heeft anderhalf jaar voortgeduurd, totdat klager het toch tegen zijn vader vertelde. Hoewel zijn vader hem niet geloofde, heeft zijn vader daarna wel een gesprek gehad met de pater overste en werd klager vervolgens overgeplaatst naar het seminarie te [plaats].

2.2. Klager had na de periode in [plaats] last van slapeloosheid, gevoelens van angst en gevoelens van teleurstelling in zijn ouders, omdat zij hem niet geloofden. Hij kon moeilijk meekomen met de lessen op school, waardoor hij uiteindelijk van school is gegaan. Klager heeft zijn hele leven betreurd dat hij geen opleiding heeft afgemaakt en is als gevolg hiervan bepaalde periodes depressief geweest. Ook nu nog is sprake van terugkerende periodes van depressiviteit. Klager wijt dit aan het misbruik. Zijn problemen hebben er uiteindelijk in 1995 toe geleid dat klager in de WAO terecht is gekomen. Toen in februari 2010 een toen 6-jarige kleinzoon van klager had geprobeerd om een 3-jarig kind seksueel te benaderen, kwamen alle herinneringen aan het misbruik weer boven bij klager en is hij als gevolg daarvan ingestort. Klager heeft zich daarna tot een psychiater gewend.

2.3. Klager wenst erkenning te krijgen voor het gebeurde en het onrecht dat hem is aangedaan. Voorts wenst hij na gegrondverklaring van zijn klacht in aanmerking te komen voor schadevergoeding.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. In de archieven is slechts één vage passage gevonden met betrekking tot aangeklaagde, luidende: “Er doen zich te [plaats] moeilijkheden voor. Het is te hopen, dat de prefect dit schooljaar af kan maken. (..) Welke benoeming zal [naam] moeten krijgen?”. Niet duidelijk is of deze passage duidt op mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde. Overige aanwijzingen voor mogelijk seksueel misbruik zijn in de archieven niet gevonden. Ook navraag bij enkele paters die aangeklaagde hebben gekend, hebben geen aanwijzingen voor mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde opgeleverd. De bevraagde paters hadden daarvan in ieder geval geen enkel vermoeden. De Overste concludeert dan ook dat geen concrete aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm

dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt, zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. De echtgenote van klager heeft verklaard dat zij door klager reeds in de tijd dat zij nog verkering hadden (zo'n 50 jaar geleden), geïnformeerd is over het misbruik van klager door aangeklaagde. Klager en zijn echtgenote hebben ook hun kinderen reeds 30-35 jaar geleden, toen hun kinderen op de middelbare school zaten, ingelicht over het misbruik. Daarnaast hebben twee zusters van klager schriftelijk verklaard dat klager hen in de jaren '80 van de vorige eeuw heeft verteld over het misbruik en ook de huisarts van klager heeft schriftelijk verklaard dat hij sinds 2003 op de hoogte is van het misbruik. Hoewel er geen ander steunbewijs voorhanden is dan deze verklaringen, is de Klachtencommissie van oordeel dat het feit dat klager reeds (zeer) lange tijd geleden aan diverse personen heeft verteld over het misbruik, de aannemelijkheid van de klacht in dit geval voldoende ondersteunt.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas dertien of veertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding kunnen wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Heilige Harten de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 15 oktober 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Heilige Harten en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.